

Novi grobovi

JENNIE ZETKO

Včeraj popoldne okrog 1. ure je preminila v mestni bolnišnici, kjer se je nahajala zadnjih pet tednov, Mrs. Jennie Zetko, preje Muhič, rojena Cerček. Doma je bila iz Zverče vasi, fara Hinje, odkoder je prišla v Ameriko leta 1890. Stara je bila 75 let ter je stanovala na 1439 E. 39 St. Bila je članica društva št. 293 WC in Srca Marije staro. Tukaj zapušača soproga Jerneja Zetko in šest otrok: Mrs. Jennie Vihtelič, Mrs. Alice Legan, Frank Muhič, Mrs. Mary Pintar, Joseph in Albert Muhič. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod.

MARIJA KODEH

Po kratki bolezni je preminila v St. Luke's bolnišnici včeraj popoldne Mrs. Marija Kodeh, rojena Turk, p. d. Bertova mati. Stara je bila 67 let ter je stanovala na 9002 Granger Rd. Doma je bila iz Visejče vasi, fara Hinje, odkoder je prišla pred 46 leti. Bila je članica podružnice št. 47 SZZ. Tukaj zapušača sinove: Franka, Antona, Josepha, Martina, Johna, Rudolpha, Stanleya in Louisa, hčere Mrs. Mary Vidakovič, Mrs. Stephanie Novak in Mrs. Stephen Zarenski, vnuke in pravnuke. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda na 9116 Union Ave. v cerkev sv. Terezije na Granger Rd. ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče.

Pogreb Mary Tomasich

Pogreb pokojne Mrs. Mary Tomasich se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče.

Domače vesti

Fini čevlji za staro domovino

Poznani trgovec s čevlji Mr. Louis Majer na 6410 St. Clair Ave. je prejel zalogo finih ženskih visokih čevljev z nizkimi petami, ki so zelo primerni za pošiljke v staro domovino. Ako nameravate poslati čevlje zlasti starejšim ženskam, ogledjte si zalogo v Majerjevi trgovini.

Robina je videl

Včeraj popoldne je poznani Mr. Frank Segulin iz 20341 Arbor Ave. nas poklical in z veseljem pripovedoval, da je na svoji garaži videl prvega robina te sezone. "Kar vesel sem, ker to je znak, da sedaj pa že imamo lepo pomlad," je rekel, a če pogledamo skozi okno danes pa bi skoraj rekli, da se nam bliža božič. Vseeno, za letos je bil Mr. Segulin prvi, ki je sporočil, da je na njegovem dvorišču gostoval vsako pomlad tako željno pričakovani robin.

Mladina vabi

V nedeljo 30. marca bo zopet dan mladine, ko bo Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. priredil koncert in igro "Novi rod." Vabi se vse ljubitelje mladine in lepe slovenske pesmi in govornice, da gotovo posestijo to priredbo. Pričetek bo ob 3.30 uri popoldne, zvečer se pa vrši ples.

Zopet doma

Iz bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Kern iz 14904 Westrop Ave., kjer jo prijateljske sedaj lahko obiščejo.

V TEHARANU SO VELIKI TRIJE VABILI TURČIJO V VOJNO

Razkritje tajnih razgovorov v Teharanu nasprotuje izjavam državnega podtajnika Achesona

WASHINGTON, 24. marca — Državni oddelek je danes obelodanil besedilo sporazuma v Teharanu, v katerem je med ostalim rečeno, da so Zedinjene države in njeni zavezniki hoteli, "da se Turčija udeleži vojne na strani zaveznikov" in sicer do konca leta 1943.

Razkritje teh tajnih razgovorov je v očitem nasprotju z izjavo, ki jo je podal državni podtajnik Dean Acheson na zaslišanju glede predložene pomoči za Grčijo in Turčijo. Acheson je kongresnemu odboru povedal, "da je nevtralnost Turčije več koristila zaveznikom kot pa če bi šla v vojno proti Nemčiji." (Henry A. Wallace je obdolžil Turčijo, da je s svojim nejasnim stališčem in ker se nikoli ni vedelo, na katero stran bo pristopila, zelo škodovalo zaveznikom, ki so morali za vsak slučaj vedno držati pripravljene divizije, ki bi se bile lahko uporabile bolj efektivno).

Državni oddelek je obelodanil popolno besedilo sporazumov, ki so bili doseženi na konferencah v Teharanu in Jalti na zahtevo kongresnikov, ki so potrebovali tozadevne informacije v zvezi z predlagano pomočjo Grčiji in Turčiji.

Rusija je zahtevala revizijo pogodbe v Montreaux

Dokumenti so razkrili, da je Sovjetska zveza, ki zahteva delež pri obrambi Dardanelov, postavila te predloge na konferenci, ki se je februarja meseca vršila v Jalti.

Stalin je zahteval revizijo Montreaux pogodbe, po kateri je kontrola nad Dardanelom izročena Turčiji. Roosevelt in Churchill sta soglašala, da bi morala Turčija biti "o tem obveščena o pravem času."

V Potsdamu so zopet Veliki trije priznali, da bi morala biti izvršena revizija pogodbe, ker "ne odgovarja sedanjim prilikam."

Turčija naj gre v vojno do konca leta 1943

Predlog, da Turčija napove vojno Nemčiji, je padel na konferenci v Teharanu ob priliki zaključka vojaških pogovorov.

Roosevelt, Stalin in Churchill so podali skupno izjavo, "da se strinjajo z vojaškega ozira, da bi se zelo želelo, da bi Turčija stopila v vojno na strani zaveznikov in sicer do konca leta 1943."

V zvezi s tem je Stalin obljubil, da bo v slučaju, če Bolgarija napade Turčijo, Sovjetska zveza takoj napovedala vojno Bolgariji.

Turčija ni šla v vojno vse, dokler ni usoda Nemčije bila že zapечатena, in sicer 23. februarja leta 1944.

Med ostalimi točkami vojaškega sporazuma v Teharanu se nahaja tudi sledeči člen:

"Da se jugoslovanske partizane podpre z materialom in potrebščinami, kar največ mogoče."

V bolnišnici

Mrs. Angela Grošelj iz 15615 School Ave. se je podala v Mt. Sinal bolnišnico, kjer je srečno prestala operacijo. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnjo okrevanje!

Bevin je imel sestanek s Stalinom

Predložil je jačanje Anglo-sovjetske zveze proti agresiji Nemčije

MOSKVA, 24. marca — Angleški zunanji minister Ernest Bevin je imel sestanek s sovjetskim premierom Stalinom in je baje predložil jačanje zveze med Anglijo in Sovjetsko zvezo proti eventualni agresiji Nemčije.

Sovjetski zunanji minister Molotov je prisostvoval razgovorom.

Na sestanku je Ernest Bevin nameraval sprožiti diskuzijo glede načrta Zedinjenih držav za demilitarizacijo Nemčije. V razdobju 40 let. Uradno pa ni še prišla izjava glede vsebine pogovorov med Stalinom in Bevinom.

Francoski zunanji minister se je preteklega tedna istotako sestel z Stalinom, dočim ameriški državni tajnik Marshall še ni imel nobenega sestanka z sovjetskim premierom.

Strabane, Pa. — Pri družini Michael in Susan Gasper v Hustonu so se oglasile vile rojenice in pustile drugorojenčka.

KDO JE UKRADEL AMERIŠKE NAPELJAVE NA STONINGTONU?

LONDON, 22. marca. — Zunanje ministrstvo je odklonilo vsak komentar na sporočilo čileanske vlade, v katerem se zanikuje, da je Čile odgovorna za rop ameriških napeljav na antarktičnem otoku Stoningtonu. Čile trdi, da so Angleži, ne pa Čileanci, pokradli napeljave.

Otok Stonington se nahaja v grupah Falklandskih otokov, za katere se potegujejo Anglija, Čile in Argentina. V letu 1941 so Zedinjene države postavile na otoku radio oddajno postajo, ki pa je misteriozno izginila.

Slovita pisateljica Pearl Buck svari pred nevarnostjo vojne

"Samo Trygve Lie in Henry Wallace lahko rešita svet pred krizo," je rekla dobitnica Nobelove nagrade

PERKASIE, Penn., 24. marca — V nekem pogovoru s časnikarji United Pressa, je slovita ameriška pisateljica Pearl S. Buck, ki je dobila največjo književno nagrado in sicer Nobelovo, rekla, da samo "dva človeka lahko rešita svet pred krizo, proti kateri drvim." Ta dva človeka sta Trygve Lie, generalni tajnik organizacije Združenih narodov in Henry Wallace, bivši podpredsednik Zedinjenih držav in sedanji urednik revije "New Republic."

"Se je čas, toda ne dosti, da" dejstvo, da ljudstvo sveta gleda na njega z novimi nadami. Mi moramo obdržati Henry Wallace živega. Mi ga bomo nekega dneva potrebovali, da nas mogoče reši."

Poudarila je, da borba proti komunizmu in borba proti Rusiji ni ena ter ista stvar. "Komunizem je pognal svoje korenine iz revolucije, revolucija pa je posledica bede milijonov ljudi, ki so bili zatirani po propadajoči aristokraciji."

Napovedala je nemire v Kini in Indiji zaradi istih vzrokov in posebno omenila Balkan, ki se je "desetletja razpadal."

"Ameriški polom v Kini in Koreji ne dokazuje, da ima Washington katerekoli načrte glede resnične demokratizacije."

"Samo dva človeka sta," je rekla Buck, "ki lahko vršita vlogo posrednikov in voditeljev v tej krizi. Trygve Lie ima izredno pozicijo, da bi mogel biti stražnik svetovnega miru. Njegova dolžnost je, da opozori Združene narode ne samo na agresijo Sovjetske zveze ampak tudi na agresijo Zedinjenih držav, kot ogrožanje svetovnega miru."

"Drugi glas je glas Henry Wallacea, katerega ljudstvo v tujezemstvo smatra za duhovnega naslednika Roosevelta. Tudi če se Amerikancem to ne dopade in tudi če je sam Wallace utrujen in razočaran, ostane vseeno

Dodatna zahvala

Družina pokojnega Frank Trebec se dodatno zahvaljuje pevskega zbora Zarja za gniljivo zapete žalostinke ob krsti pokojnega, kot tudi Mr. Frank in Vrčku iz Maple Heights, ki je prispeval \$5 za otroško bolnišnico v stari domovini mestu venca.

Clevelandčani se oglašajo

Iz Lakelanda, Fla., kjer se imajo prav fletno, pošiljajo pozdrave vsem prijateljem sledeči Clevelandčani: John in Josephine Močnik, John Peterka, Mrs. Jennie Jerič, Mrs. M. Kenik, Mrs. M. Peterka, Mr. in Mrs. Jerry Leskovec ter Mr. in Mrs. John Peresov.

Druga skupina Clevelandčanov, ki tudi pozdravlja svoje znanke, se pa nahaja v Fort Lauderdale, in sicer so to: Milka Filipič, Joe in Pauline Birk, Bukovnik družina, Joseph in Angela Metlika, Matt in Marie Berost ter Anna Filipič.

Zedinjene države in Anglija pravita, da še ni čas za splošno razoroženje

Rusija podprla zahteve Jugoslavije glede reparacij

MOSKVA, 24. marca. — Sovjetska zveza je danes zahtevala naj štiri velike sile dovolijo Jugoslaviji, da predloži svoje zahteve za \$150,000,000, ki bi jih Avstrija imela plačati na račun reparacij.

Rusija je ta predlog v korist Jugoslaviji sprožila na sestanku zastopnikov za Avstrijo in ob priliki otvoritve tretjega tedna konference v Moskvi. Obenem je Sovjetska zveza odbila, da se odreče eventualni zahtevi, da ji Avstrija izplača \$90,000,000.

Vprašanje reparacij se je začelo obravnavati ko je general Mark Clark predložil sporazum glede klavzule o reparacijah v avstrijski mirovni pogodbi, ki bo potrdil Potsdamski sporazum Velikih treh. Tajna točka sporazuma v Potsdamu pa določa, da se od Avstrije ne bo zahtevalo nobenih reparacij.

C. I. O. UNIJA AVTNIH DELAVCEV VLOŽILA ZAHTEVO ZA POVIŠEK

LOUISVILLE, Ky., 21. marca — Izvršni odbor CIO unije avtntih delavcev je danes sklenil, da se General Motors Co. predloži zahteve, glasom katerih naj bi delavci dobili 23½ centa poviška na uro, plačane počitnice in jamstvo za 40 ur dela na teden.

Zahteve je predložil predsednik unije Walter P. Reuther podpredsedniku General Motors korporacije H. W. Andersonu. Glavni urad General Motors korporacije v Detroitu ni hotel v tej zvezi podati nikakega komentarja.

SLEDOVI MONARHIJE V ITALIJI SE ODPRAVLJAJO

RIM, 22. marca — Ministrstvo za notranje zadeve je obvestilo vse župane, da je prepovedano razobešati italijansko zastavo, na kateri se nahaja grb savjske kraljevske hiše. Z ukazom je tudi prepovedano razobešati vse zastave, ki nosijo kakršnekoli znake monarhije.

Iz bolnišnice

Mrs. Mary Cuk se je vrnila iz Glenville bolnišnice na svoj dom na 866 E. 139 St., kjer jo prijateljice sedaj lahko obiščejo. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila in kartice, ki jih je prejela v bolnišnici.

Rokoborba

Nocoj se bo zopet vršila velika tekma v rokoborbi in sicer v Centralni orožarni mesto Arene. Prostori orožarne so bili prenovljeni in nanovo dekorirani ter bodo nudili prav prijeten vtis na posetnike. Tudi prostor za sedeže se je povečalo, tako da bo sedaj do 5,000 sedežev.

Za nocojšnji program je poznani promotor Jack Ganson najel novega čempiona v rokoborbi Whipper Billy Watsona, ki se bo spoprijel z Wild Bill Longsonom. Poleg teh dveh se je preskrbelo tudi razne druge rokoborce, ki bodo napravili nocojšnjo tekmo prav zanimivo za gledalce.

Stališče je nasprotno predlogom za splošno razoroženje, ki jih je podal sovjetski zunanji minister Molotov

LAKE SUCCESS, N. Y., 24. marca — Zedinjene države in Anglija sta povedala organizaciji Združenih narodov "da svet še ni pripravljen za razoroženje in da niti ne bo, dokler ne bo vzpostavljena svetovna varnost."

Delegati Sovjetske zveze, ki je potom svojega zunanjega ministra Molotova preteklega leta v septembru mesecu, predložila široko zasnovane predloge za splošno razoroženje, se niso udeležili diskuzij, ki so se pričele pred poverjenjem za razoroženje.

Ameriški delegat Herschel V. Johnson je na prvi seji povedal da se bo moglo pristopiti k razmotrivanju splošnega razoroženja edino, ko bo "mir zaključen in varnost organizirana."

Anglija podala podobno izjavo skoro istočasno

V imenu Anglije je podal izjavo Sir Alexander Cadogan, ki je rekel, da organizacija Z. N. mora vzpostaviti "mednarodno zaupanje z svetovno policijo, ki bo to zaupanje podprla."

Delegata Zedinjenih držav in Anglije sta izjavila, da sta pripravljena nadaljevati z diskuzijami glede tamošnjega razoroženja, toda da nimata preveč nad, da bodo doseženi kakšni uspehi.

Zedinjene države so postavile pogoje, katere se mora upoštevati pri tem vprašanju in sicer zaključenje mirovnih pogodb z Nemčijo in Japonsko, poseben sporazum za ustanavljanje mednarodne vojaške sile in ustanavljanje strogega mednarodnega nadzorstva za atomsko energijo.

ZADNJI ITALIJANI ZAPUŠČAJO PULJ

RIM, 23. marca — Popolnoma je izvršena evakuacija Italijanov iz pristaniškega mesta Pulj, ki bo po mirovni pogodbi z Italijo prišel pod Jugoslavijo.

Poročilo pravi, da je 28,000 Italijanov zapustilo mesto. Ob priliki evakuacije so Italijani odvele tudi 75,000 "hišnih potrebščin."

Edini Italijani, ki se še nahajajo v Pulju, so civilni in javni uradniki.

PREKI SOD OBJAVLJEN V JUŽNI GRČIJI

ATENE, 22. marca — Grška vlada je objavila preki sod v provinci Laconia, ki se nahaja v južnem delu Grčije. Vlada ni podala nobenega pojasnila v zvezi s tem ukazom.

Odpotujejo v staro domovino

Iz Vancouver, B. C., so prišli na obisk k sorodnikom Mr. in Mrs. Milan in Katherine Vidas ter hčerka Dorothy, ki se bodo odpravili v Rimu in Belgradu poslanstva v svrhu vzpostavljanja rednih diplomatskih odnosov med obema državama.

Blaine, O. — Mrs. Frances Butch, hči družine Nick Glovovšek je povila sinčka.

KOMUNIST WALTER AUDISIO JE USMRTEL MUSSOLINIJA

RIM, 22. marca. — Komunistična stranka je danes razkrila identiteto "polkovnika Valeria", ki je usmrtil fašističnega diktatorja Benita Mussolinija. Njegovo pravo ime je Walter Audisio, po poklicu računovodja.

Audisio je član italijanske komunistične stranke od leta 1931 in ima neki nižji položaj v glavnem uradu stranke v Rimu. Komunistična stranka je predložila, da se mu da večje italijansko vojaško odlikovanje zaradi njegovih zaslug za demokracijo, ko je Italijo osvobodil fašističnega diktatorja.

Ko je izvršil eksekucijo Mussolinija je "polkovnik Valerio" izginil, ker so fašisti prisegli, da bodo maščevali smrt Mussolinija. Baje je včeraj zvečer Audisio imel nastopiti na nekem shodu kot govornik, toda njegov nastop je odložen.

SOVJETSKA KOMANDA ZOPET ZAVRGLA PROTEST ZED. DRŽAV

BUDAPESTA, 18. marca. — Sovjetska komanda v Budimpešti je ponovno zavrgla protest Zedinjenih držav proti vmešavanju Rusije v notranje zadeve Madžarske. To je že drugi protest, ki so ga Zedinjene države naslovile na Sovjetsko zvezo, glede tega spornega vprašanja. Sovjetska komanda v Budimpešti je isto tako zavrgla ameriško zahtevo, da posebna komisija treh sil izvrši preiskavo položaja na Madžarskem.

NACISTI UMORILI ČLANA ODBORA ZA DENACIFIKACIJO

STUTTGART, Nemčija, 21. marca. — Dva maskirana možka, o katerih se veruje, da pripadata podtalni nacistični organizaciji, sta umorila Rheinlanda Huba, komunističnega člana odbora za denacifikacijo v bližnjem mestu Oehringen.

Veruje se, da je Hub bil umorjen zaradi svoje protinacistične aktivnosti. Odbor za denacifikacijo, katerega član je bil, je veljal za enega najostrejših odborov v provinci Wuerttemberg.

DIPLOMATSKI ODNOSAJI MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

BELGRAD, 22. marca. — Jugoslovanska in italijanska vlada sta se sporazumeli, da odpreta v Rimu in Belgradu poslanstva v svrhu vzpostavljanja rednih diplomatskih odnosov med obema državama.

V GRČIJI SO LINČALI 33 LEVICARJEV

ATENE, 22. marca. — Ena grupa monarho-fašistov je izvela iz zaporov v Gythionu 33 pripadnikov levičarskih strank in jih ubila.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
2231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

Owen Lattimore (O. N. A.):

PODPORA GRČIJI IN AZIJI

Mnogo je čuti te dni opazk, da je naša dosedanja politika v Kini čisto slična smernicam, katere nameravamo uvesti na Srednjem vzhodu. Ako pa pomislimo na to, da se je sedanji državni tajnik Marshall nahajal prav do pred kratkim v Kini, je treba priznati, da se o tem celo premalo govori.

Marshall je ravno radi tega najbrže bolj sposoben kot predsednik Truman, da si pravilno tolmači znake in odmeve, katere je naša politika podpore grški vladi izzvala na celokupnem področju od Sredozemskega morja pa do Kine.

Na papirju je kuomintang v Kini neizmerno močnejši od stranke kitajskih komunistov. Kuomintang razpolaga s precejšnjim številom divizij, katere so izvežbali ameriški častniki in ki so povrh tega še opremljene z ameriškim materijalom. Tej vojski so na razpolago ogromna skladišča odvisnega ameriškega vojnega materijala. Obenem je treba upoštevati, da ima kuomintang v rokah vsa pristanišča, tako da bo mogel prejemati še nadaljnjo podporo, ako potrebno. UNRRA je stavila kuomintangu na razpolago 90 odstotkov svojega materijala—od katerega je Amerika preskrbela le približno tri četrtine.

O komunistih pa poročajo tudi še čisto zadnje brzojavke, da nimajo niti ruskih častnikov, niti ruskega orožja niti ruskega denarja. A navzlic vsemu temu so uspehi, katere je kuomintang uspel doseči proti komunistom na vojaškem polju, izredno malenkostni. Nekaj mest je padlo v roke vladnim četam, precej je bilo pohodov, toda vse to ni nikjer vzpostavilo zaupanja niti na gospodarskem niti na političnem polju. Ravno zdaj je v teku nova ofenziva velikanske obsega, toda nič ne kaže, da bi mogla imeti končnovejši uspeh. Niti največji vojaški uspehi ne bodo napravili iz Kuomintanga trdno zasidrane vlade, ki bi imela zadosti zaslombe v ljudstvu, da bi mogla biti zanesljiva ovira proti Rusiji.

Iz vsega tega sledi, da je bila ameriška politika v Kini navzlic visoki ceni, katero smo plačali, gorostasen neuspeh. Sovjetska unija ne potroši ničesar—ona le moralno odobrava borbo komunistov in opazuje razvoj dogodkov.

Na Grškem smatrajo nekateri strokovnjaki, da je partizanov vsega skupaj nekaj nad 12.000. Najvišja številka, katere so navedli nekateri, pa je 20.000. Grški kralj ima proti njim mobiliziranih sto tisoč mož vojske in 30.000 zandarrov. A poleg tega je tam še od 10 do 16.000 mož angleške vojske. Ako je bilo mogoče, da tolike sile ne morejo zatreti razmeroma malega števila partizanov, je jasno, da jih ljudstvo samo podpira.

Vprašanje zaslombe v ljudstvu pa je ono, kar je bistveno. Tam je tudi točka, v kateri se krijeta situacija na Grškem in v Kini. Ako bi trdili, da je vse skupaj zdaj le še vprašanje demokracije in komunizma, bi slikali zadevo nekoliko preveč enostavno. Dejstvo je, da je videti vsepovsod na svetu, da ljudstva zahtevajo nove oblike vlade. To ni le v deželah, ki niso nikoli poznale demokratične načina življenja, temveč tudi v deželah kot Francija in Anglija.

Kdorkoli se tem strujam po novem upira, izgubi. To velja ravnotako za Sovjetsko unijo kot za Ameriko. Kjerkoli so Rusi šli predaleč, so izgubili zaslombo v ljudstvu. Tako na primer v Mandžuriji in v Azerbejdžanu. V Kini pa je šla Amerika predaleč. Podprla je kuomintang in ga podžgala, da je šel tudi predaleč. Posledica je, da se ljudstvo obrača proč od kuomintanga in da Amerika izgublja svoje prijatelje med kitajskim ljudstvom.

Nevarno daleč smo šli v primeri angleške imperije. Govori se o tem, da je nevarnost, da bi nasledstvo prevzela Rusija, a dejstvo je, da si je Amerika prilastila toliko, da si domišljujemo nekoliko preveč, ako mislimo, da je Angležem to po godu. Mnogim je prav, mnogim pa tudi ne. Čim bolj spreminjajo Angleži svojo obliko vlade, tem ranjajim je všeč, da bi se morali pokoriti Ameriki v gospodarskem, političnem, stratežnem in vsakem drugem pogledu. Ko polagoma pehamo Rusijo nazaj, bomo naleteli na naraščajoč odpor narodov, ki se boje prevelikega ameriškega vpliva.

UREDNIKOVA POŠTA

Kruh je božji dar

Cleveland, Ohio. — Ker vedno dobim pisma iz Zirov in Logatca od mojih sorodnikov, sem se odločila, da opišem le nekaj novic, kajti pisma so precej obširna.

Pred par meseci so mi z veseljem sporočili, da glade prehrane še precej dobro stojijo, kruha da imajo tam, kjer je UNRRA. Toda žalostno je čitati, kar mi sporočajo sedaj:

"Prejeli smo paket in denar. Za vse prisrčna hvala. Če imate namen, da še pošljete denar, bi bilo boljše, da pošljete paket ne glede na to kaj je notri. Tu ne moremo kupiti ničesar tudi za veliki denar. Kruha pri naši hiši ni bilo že več kot en mesec. Smilijo se mi otroci, ki vedno povprašujejo za kruh, jaz pa jim ga ne morem dati. Stari so od 5. do 14. let in sicer tri dekleta in eden fantek.

"Ko dobim paket je prvo vprašanje: 'Ali je kakoa notri?' Fantek si ga tako želi, da ne morem drugače, kot Vas prositi, da mu ga pošljete. Fantek je bolj slaboten in če ne bi še mleka mogli kupiti, bi otroci začeli hirati. Kakor med vojno je. Od kar ni več UNRRA-e, ni niti kruha in vse ostalo je drago. Dobili smo koruzni zdrob, soli, 14 kg sladkorja, 100 gramov mila. Pa kaj moremo storiti s tem? Mož dela in skrbi za družino, bojim se pa za njegovo zdravje. Je krojač in popravljiva obleke, toda samo istim, ki mu prinesejo blago. Če ne bo bolje bo moral prenehati z šivanjem.

"Sneha smo imeli meter in pol, sedaj se sicer že taja in bomo plavali. Nekateri so že prizadeti. Vse to kaže na slabo leto.

Za vse moramo čakati tudi na pošti. Kadar se nabere več paketov nas skličejo skupaj in ko pride financar, se pakete odpre. Nekateri dobijo kar po 3 ali 5 paketov naenkrat. Izgleda, da pakete na odpirajo nikjer kot pa tu in sicer zato, ker so po svetu sovražniki, ki bi radi pošiljali orožje in podobno. Za paket sem plačala le 11 din. Vse pride prav kar pošljete in mi Vam ostanemo večni dolžniki.

"Iz Koroške se je vrnilo nekaj beguncev, katere pustijo popolnoma na miru na njihovih domovih. Koliko je takšnih, ki so bežali ko sploh niso imeli zakaj!

"Zal nam je po očetu, ki je moral umreti, tolažimo pa se s tem, da je boljše, kajti ne vem s kom in kaj bi mu kuhala, ko se za zdravega človeka ni prave hrane".

Tako mi piše hčerka mojega brata Milena Tršar iz Logatca. To je slika, ki bi jo Slovenci tukaj ne bi smeli pozabiti. Ne bi smeli odkloniti njihove prošnje za pomoč. Da bi tam imeli vsaj tisti kruh, katerega tu proć pomočemo ne bi mnogi bili tako lačni kot so. Mi ga znamo ceniti, toda so tudi takšni, ki nikoli še niso bili lačni.

Anpa Jesenko.

Za Kristanovo 80-letnico

Cleveland, O. — Pred kratkim je Milan Medvešek sprožil idejo v Prosveti, da je dolžnost ameriških Slovencev, dati skromno priznanje zaslužnemu mčzu za delavske pravice, pisatelju Etlbinu Kristanu ob 80-letnici njegovega rojstva. Milanov poziv ni bil zamaen. V prilog temu so se pričeli oglašati dopisniki iz raznih naselbin. V Clevelandu so njegovi prijatelji zanesli idejo na društvene seje, kjer so naleteli na popolno razumevanje in odobritev. Ampak Kristan ni le glasnik Clevelandčanov, temveč vseh naprednih Slovencev in mednarodnega delavstva. Zato se je sklenilo, da bo za proslavo njegovega jubileja najprimernejši čas ob priliki SANSove konvencije, ki se

bo vršila letos dne 30. in 31. maja v Clevelandu. Takrat bodo namreč navzoči delegati in gosti iz vseh važnih naselbin Združenih držav in bo torej zastopan ves napredni živelj ameriške Slovenije.

Ker je tudi preds. SANSa, SANSa, se ba proslava vršil pod se bo proslava vršila po okriljem podružnic, s sodelovanjem Cankarjeve Ustanove. (Kristan je bil večletni urednik Cankarjevega Glasnika). Kot je dosedaj določeno bo spored konvencije sledeči: v četrtek 29. maja, sprejem delegatov. V petek 30. maja, shod z mešanim sporedom. V soboto 31. maja, KRISTANOV VEČER v spodnji dvorani SND, v auditoriju ples. Vse te priredbe se seveda vršijo zvečer. V slučaju spremembe bo javnost o tem pravočasno obveščena.

Vstopnice bodo v kratkem odposlane na clevelandске SANS-ove podružnice, ki jih bodo razpečale med društva in posameznike. Ker ima Kristan veliko število prijateljev, smo trdno prepričani, da je uspeh tega večera zagotovljen. Če kdo zasluzi priznanje za svoje nesebično delo, je to jubilat, ki je že pod staro Avstrijo oral ledino na delavsko-prosvetnem in političnem polju. Ob prvi svetovni vojni je med ameriškimim Slovenci zasejal seme, iz katerega je po drugi vojni vzkliła nova delavska Jugoslavija. Kot večletni urednik Proletarca, Družinskega koledarja in Cankarjevega Glasnika, je neumorno budil naše ljudi k vztrajnosti pri delu za lepšo bodočnost človeštva.

Kristan je vzlic poznim letom še sijalen in prepričevalen govornik, pred katerim imajo spoštovanje celo njegovi nasprotniki. Toda kdo bi našteval njegove zasluge, dejstva govornika sama zase. Sicer se sampa-tja slišijo zabavljanja proti njegovi osebi, ampak to ne prihaja od razumnih ljudi, temveč od zapeljancev, ki ne vedo kaj govorijo. Tem palčkom naj bo povedano, da je Kristanovo življenje odprta knjiga in da bi on s svojo nadarjenostjo lahko še davno udobno živel, ako bi se hotel prodati za skledo leče kot to delajo neznačajneži. Ob priliki 80-letnice in njegovega plodonosnega dela za ljudsko korist, mu vsi njegovi prijatelji iskreno čestitamo in kličemo s pesnikom vred:

Ne le, kar velevala mu stan,
kar more to mož je storiti
dolžan.

Frank Česen.

VZGOJA GRADBENEGA KADRA V MARIBORU

Ministrstvo za gradnje Ljudske republike Slovenije je po federalnih gradbenih podjetjih ustanovilo v večjih središčih gradbene šole, ki nudijo zidarskim in tesarskim vajencem zadostno teoretično in strokovno izobrazbo. Gradbena šola v Mariboru je v pristojnosti federalnega gradbenega podjetja v Mariboru "Magrad", ki je začelo pouk 20. novembra 1946 v prostorih Dijaškega doma. S tem, da se je ustanovil prvi letnik gradbene šole, je odprl prvi letnik obrtno-nadaljevalne šole za tesarske in zidarske vajence. Prihodnje leto bodo ustanovili drug letnik gradbene šole, tako da se bo lahko ukinila obrtno-nadaljevalna šola in bo samo delovodska šola s prvim in drugim letnikom.

Podjetje plačuje vajencem potrebni znesek za mesečno vzdrževanje, poleg tega pa dobi vajence od uprave šole mesečno 240 din za razne potrebe.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Vasilj Grossman:

Nacistična klavnica v Treblinki

(Iz ruščine prevlel: J. Kaučič.)

(Nadaljevanje)

Površina novih celic je zavzemala 56 kvadratnih metrov, ali vseh 10 skupaj 560 kvadratnih metrov. Če k temu dodamo še površino treh starih celic, je treblinska klavnica razpolagala s 635 kvadratnimi metri smrtno površine. V vsako posamezno celico so naganjali po 400 do 500 ljudi. Tako so na enkrat v desetih celicah ubijali povprečno po 4.500 ljudi. Pri najnižji zaposlenosti so celice napolnjevali po dvakrat do trikrat na dan. Če vzamemo za podlago dvakratno, trikratno polnitev celic, nam pokaže račun, da so povprečno ubili na dan po 10.000 ljudi, ali okrog 300.000 ljudi na mesec. Treblinska klavnica je delala vsak dan skozi trinajst mesecev in če tudi odštejemo 90 dni za popravila, proste dneve in razne druge zadržke, nam še vedno ostane 10 mesecev polne zaposlitve. In če so na mesec ubili povprečno po 300.000 ljudi, to znese v 10 mesecih 3.000.000 ljudi, kar je ista številka, katero smo dobili po izračunanju prihajajočih vlakov v Treblinko. Zato ponovno še enkrat povdarjam:

Prvič: Treblinska konvejnerna klavnica je, po izjavah prič, delala vsak dan, vključno nedelje in praznike;

Drugič: navedeno število napolnjevanja plinskih celic je precej zmanjšano. Treblinska klavnica je bila na glasu, da niso nikjer drugje naganjali po toliko ljudi v eno celico, kakor v Treblinko. Včasih so natlačili v posamezno celico od 700 do 800 ljudi na enkrat. Otroke in bolnike so navadno zmetali na glave tesno stoječim žrtvam v celicah.

Tretjič: jaz navajam povprečno dvakratno polnitev celic na dan. Toda po izjavah prič je dokazano, da je bila povprečna polnitev celic po trikrat na dan. Tako po izračunanju in zmanjšanju števila vlakov, pridemo zopet do ravno iste številke 3.000.000 žrtve.

Usmrtev se je po navadi vlekle od 10 do 25 minut. Tekom prvih mesecev obratovanja novih celic, so naprave večkrat odpovedale in so bile žrtve podvržene strašnim mukam, od ene do dveh ur, predno so se zadušili. Največ preglaiv so delale gestapovcem v prvih dneh črpalke, katere so pumpale plin v celice. Za usmrtev so največkrat rabili zgoreli gasolin iz ogromnega tanka. Ta plin (carbon-monoxid) je posebna črpalška potiskala v močne jeklene cilindre, od koder so ga potem spuščali v plinske celice. Uporabljali so pa tudi druge kemične snovi, toda to je bilo samo "eksperimentiranje", ki se v največ slučajih ni obneslo. Pri takšnih eksperimentih so se žrtve včasih mučile od 8 do 9 ur predno so poginile.

Celoten sistem treblinske klavnice je obstojal v tem, da so nacistične živali odvzemale človeku popolnoma vsa, kar mu je pripadalo po svetih zakonih od samega začetka njegovega življenja. Najprvo so mu vzeli svobodo, potem dom in domovino, na kar so ga odpeljali v nepoznano gozdno pokrajino. Potem so mu na "postajnem dvorišču" vzeli osebno lastnino, pisma, slike sorodnikov, obleko in drugo, človeku, potrebno drobnarijo; na drugem dvorišču so mu vzeli ženo, otroke in matere . . . in končno so nagemu človeku odvzeli njegove dokumente in jih metali v ogenj, ter mu tako vzeli njegovo zadnjo —njegovo ime. Končno so ga nagnali v plinske celice ter mu

vzeli še nebo, zvezde, veter in sonce.

Tako je nastopil zadnji akt človeške tragedije—človek je stopil čez zadnji prag treblinske klavnice. Za njim so se zaprla težka vrata plinskih celic, katerih bi ne mogla zlomiti nobena človeška sila.

Ali se je sploh mogoče zamisliti v to, kaj so čutili in prestali ti mučeniki v zadnjih trenutkih svojega življenja za zaprtimi vrati plinskih celic? Eno je gotovo: trpeli so strašne muke . . . Stali so tesno eden poleg drugega tako, da niti dihati niso mogli in se potili v zadnjem pred-smrtnem strahu. Mogoče je kak postaran mož, kateri je že preživel svoj vek izrekel tolažilne besede: "Pomirite se tovariši, takoj bo vsega konec". Mogoče je kdo klical strašno prokletstvo nad barbarim zločinci, katere jih bo gotovo zadelo . . . Mogoče mati z vsemi močmi skuša razširiti prostor okrog sebe za svojega otročka, da mu vsaj za trenotek olajša pred-smrtno muko s svojo materinsko ljubeznijo . . . Mogoče kakšno mlado dekle s hripavim glasom vprašuje: "Zakaj me dušijo . . . ? Zakaj mi ne dovolijo ljubiti in imeti otroke . . . ?" V glavi se začne krožiti in prsa se naglo dvigajo od nekega težkega pritiska . . . Kakšne slike migljajo pred osteklenimi umirajočimi očmi . . . ? Mogoče iz otroške dobe, mogoče srečno družinsko življenje, ali mučno potovanje v Treblinko . . . ? Nekdo se je domislil tistega gestapovca, ki se je tako hinavsko režal, ko so se dekleta popravljala krila in lase po izstopu iz vlaka in je mogoče dejal: "Torej zato se je lump tako hinavsko režal . . . !" V glavi začne potemnevati in vse okrog se začne vrteti . . . Ne, nikakor si ni mogoče jasno predstaviti v mislih to, kar se je godilo v zadnjih trenutkih v plinskih celicah, tega ne bomo nikdar zvedeli . . . Mrtvi ljudje so stali pokonci in se počasi ohlajali. Priče so nam pripovedovale, da so najdalj ostajali živi otroci. Čez 20 ali 25 minut so rabili pogledati skozi malo okence, če so ljudje tam že mrtvi. Takoj nato so odprli vrata na platformo. Ker so bila tla proti platformi precej nagnjena, so trupla kar sama drsela iz celic na platformo, no včasih so se trupla zapeljala in delavci so jih morali z dolgimi kavlji vlačiti ven. Jetniki, kateri so bili zaposleni pri izpraznitvi celic so pravili, da so bila lica vseh umorjenih zelo rumena in da je mnogim tekla kri iz nosa in ust. Pri vsakem vagončku je stal gestapovec in če je videl, da žrtve ni mrtva, ji dal še zadnji strel v glavo. Takoj, ko so odprli celice, je prišel poseben oddelek delavcev z zobozdravniškimi kleščami, kateri so ruvali mrtvim žrtvam zlate zobovje. Te izruvane zobe so zopet sortirali posebni "veščaki", jih skladali v zaboje na kar so jih pošiljali v Nemčijo. Ako bi bilo za gestapovce ugodnejše ruvati zobe živim žrtvam, bi niti malo ne pomislili, kakor niso pomislili, ko so strigli lase še živim ženskam. Toda ruvati zlate zobe, je bilo bolj ugodno mrtvim, kakor živim.

Delavci so metali trupla v male vagončke ozkotirne železnice ter jih odvažali v velikanske jome-grobove, katere je kopala parna lopata. Trupla so skladali eno vrh drugega, kakor drva v skladovnicah. Jame niso takoj zasipali, ampak so čakali, da so se napolnile do vrha. Tako, ko so delavci začeli odvažati trupla, je komandant

poklical v klavnico nadaljnih 20 vagonov z žrtvami in zopet se je drenjalo okrog štiri tisoč žrtve skozi vrata na prvo dvorišče, Matere so nosile manjše otročičke v naročju, starejše pa trdo držale za roke, da bi se ne izgubili v gnječi. Bilo je nekako čudno in strašno na tem, od milijonskih "nog pomandranem dvorišču . . . In kako je to, da se takoj za "postajo" konča železniška, proga . . . ? In zakaj je tukaj tako visoka žična ograja . . . ?

Sprejem žrtve na prvem dvorišču in odgon v plinske celice, se je vršil po točno zasnovanih načrtih. Vse do minute je bilo natančno preračunano. Med tem, ko so stale žrtve pripravljene na "poti brez vrnitve", je že prišla nova skupina na prvo dvorišče in med tem so delavci odvažali zadnja trupla iz celic v jame. In čez pol ure je komandant zopet poklical nadaljnih 20 vagonov z žrtvami in novi tisoči so se vsuli na prvo dvorišče, plašljivo ozirajoč se okrog sebe. Nekaj strašnega je bilo na tem čudnem dvorišču, pomandranem od milijonskih nog.

A komandant klavnice, sedeč v svoji pisarni, je telefonično klical drugi vlak z žrtvami z glavne postaje v Treblinko. Kmalu na to se je počasi začel pomikati s stranskega tira nov vlak s šestdesetimi vagoni pod stražo gestapovcev proti klavnici v gozdu. Tako se je godilo dan za dnem, mesec za mesecem . . .

Proti koncu zime leta 1943, je prišel v Treblinko Himmler s celim štabom višjih gestapovskih častnikov in uradnikov. Prišli so z zrakoplovom naravnost iz Berlina. Pod vodstvom Himmlerja so pregledali celo taborišče in klavnico. Neka priča nam je pravila, kako je minister smrti prišel k velikanskim jamam-grobovom in dolgo molče strmlel. Njegovi spremljevalci so stali v ozadju in čakali. Ko si je Himmler ogledal ogromno jamo, ki je bila že do polovice napolnjena s trupli, se je naglo obrnil in odšel. Še isti dan je cela komisija odletela nazaj v Berlin. Pri odhodu je Himmler ukazal komandantu ob navzočnosti "haupt-sturm-fuer-er-ja", barona von Pfein-a, njegovega namestnika Krall-a in kapitana Schulte-pa, da morajo takoj začeti s sežiganjem trupel, pepel pa odvažati na polje in travnike. V zemlji je že ležalo na milijone trupel in Himmlerjev ukaz je bil res težka naloga. Poleg tega je bila tudi ukazano, da se novih žrtve ne sme več zakopavati, ampak da se jih mora takoj sežigati. Kaj je bil vzrok za takšne drastične odredbe, katerim so polagali tolikšno važnost? Vzrok je bil samo eden: strašen poraz nacistov pod Stalingradom in zmaga Rdeče armade. Kakor se vidi so nacisti res dobili strašen udarec od ruskega orožja ob Volgi, kateri je že čez par dni prisilil berlinske valpette, da so se zamislili o morebitni odgovornosti storjenih zločinov, o maščevanju in obračunu, ker je radi tega priletel v Treblinko sam Himmler ter ukazal, da se uniči vse sledi storjenih zločinov.

(Dalje prihodnjč)

REGULACIJA HUDOURNIKA LIJAKA V VIPAVSKI DOLINI

Hudournik Lijak v vipavskem okraju je vseskozi delal prebivalstvu velike težave, ker je ob vsakem večjem deževju poplavljal zemljo, ki je bila že itak močvirna in neplodna. Postavka letošnjega gospodarskega načrta določa regulacijo 7 km dolge struge tega hudournika. Delo za regulacijo Lijaka bo v glavnem prevzela mladina. Pri tem delu ba zaposlenih 300 mladincev in 50 strokovnjakov. Prve mladinske brigade iz Slovenskega Primorja bodo odšle na delo 1. aprila in računajo, da bo delo končano oktobra 1947.

PROTIJETIČNA BORBA V SLOVENIJI

Spisal dr. Vitko Musek

Jetika je bila še pred vojno v Sloveniji sorazmerno še močno razširjena ljudska bolezen. Saj je pred vojno umrlo v Sloveniji okrog 1.500 ljudi letno za jetiko. Vsako leto pred vojno je povprečno bolehalo za jetiko okoli 8.000 Slovencev. Ni nam težko razumeti takšnega stanja, če pomislimo na neurejene socialne in gospodarske prilike predvojne Jugoslavije in na težko življenje, ki so ga morali po veliki večini prenašati delovni ljudje.

Vojna je vprašanje jetike še bolj zaostri. Nemški in italijanski okupatorji niso hoteli slovenski narod samo zaslužiti, temveč so ga hoteli iz tako važnega dela Evropa, kakor je Slovenija, enostavno odstraniti. V ta namen so se posluževali vsega mogočega. Omeniti naj samo množična preganjanja, ubijanja talcev, zatiranje, pošiljanje slovenskih ljudi na težka prisilna dela in podobno. Slovenija, pa tudi Jugoslavija, ni samo krvavela na bojiščih, temveč se je izpremenila vsa v eno samo fronto. Vsi pošteno Slovenci so vstopali v borbo proti okupatorjem in izdajalcem, sovražni, ki so nad vso Slovenijo izvajali zato brezobziren teror. Česar ni so mogli s preganjanji, streljanji in mučenji—so poskusili na druge načine, ki so bili bolj zvičajni. Predvsem so slovensko ljudstvo pahnili v takšno stisko, da je začela pešati njihova prirodna življenjska odpornost. Česar ni dosegel teror in ubijanje, naj bi izvršile bolezni, ki so morale biti njuna posledica gospodarskega in socialnega zatiranja, ki je bilo tesno zvezano z narodnim preganjanjem.

Razumljivo je, da je predvsem jetika močno poskočila in da je pridobila na obsegu. Od 21 protijetičnih dispanzerjev, ki so stali pred vojno v borbi proti jetiki in ki so jih ustanovili idealni ljudje skoraj brez kak-

šne podpore tedanjih oblasti, sta ostala po letu 1941 v Sloveniji samo dispanzer v Ljubljani in Mariboru. Vse druge so okupatorji zaprli, dragoceno premoženje (predvsem rentgenske aparate) pa odvlekli. Posebno v velikih mestih (Ljubljana in Maribor) ter v podeželskih krajih je jetika močno porasla.

V mestu Ljubljani, ki je bilo v času okupacije prav za prav koncentracijsko taborišče, je jetika porasla štirikrat tako visoko, kakor pred vojno. V čisto kmečkem okraju Slovenska Bistrica je porasla po dosedaj znanih podatkih vsaj dvakrat. Le v industrijskih predelih, ki so jih okupatorji nujno seveda rabili za sebe in so morali zaradi tega vsaj malenkostno skrbeti za zanje, ni opaziti dviga jetike.

Slovenska ljudska oblast, predvsem pa zdravstvo se je v polnem obsegu takoj ob osvoboditvi zavedalo važnosti vprašanja jetike. Zaradi tega je posvetilo reševanju tega važnega ljudskega zdravstvenega vprašanja zelo mnogo naporov.

Predvsem so bili obnovljeni vsi protituberkulozni dispanzerji, ki vodijo na terenu borbo z jetiko. Danes se nahaja v Sloveniji že 22 protijetičnih dispanzerjev, od katerih ima vsak primeren rentgenski aparat in druge potrebne pripomočke za ugotavljanje jetike. Cilj protijetičnih dispanzerjev je, da vodijo končno nad vsemi prebivalci v svojem delokrogu z ozirom na jetiko in da vsakogar, ki bi morebiti zbolel, odpravijo takoj v zdravljenje. Zraven tega skrbijo tudi v socialnem pogledu za jetične in njihove družine in jim s pomočjo Rdečega križa Slovenije pomagajo. Vsi protijetični dispanzerji so danes javne, ljudske zdravstvene ustanove in ne več privatna institucije, kakor pred vojno.

Po računih se rabi za jetične v Sloveniji 1.500 bolniških po-

stelj. V cilju, da se pridobijo, je zdravstvo predvsem začelo pri vsaki javni bolnišnici urejati odnosno graditi poseben oddelek za jetične. V letošnjem letu bodo ti oddelki že vršili svojo dolžnost. Omeniti moram posebno lepega v Novem mestu, ki bo združen s preurejenim zgodovinskim gradom Kamen in bo spadal med najmoderneje urejene bolniške ustanove.

V času okupacije je nekaj časa od obeh slovenskih zdravilišč za jetiko samo zdravilišče v Topolšici delalo. Zelo lepo in veliko zdravilišče na Golniku so Nemci izpremenili v splošno bolnišnico, a privatno zdravilišče v Vurbergu so izpremenili v nacistično vojaško šolo. (Stavbo tega zdravilišča so v letu 1944 porušile angleške bombe.) Takoj po osvoboditvi je bilo obnovljeno, izpopolnjeno in znova opremljeno zdravilišče v Topolšici in na Golniku. Na novo je pa bilo ustanovljeno in urejeno

zdravilišče v Novem Celju. Pred vojno so imeli v zdraviliščih za jetiko v Sloveniji 550 bolniških postelj, danes jih je že 820.

Veliko pomoč borbi z jetiko je izkazal tudi Rdeči križ Slovenije, ki je vsestransko podprl naše zdravstvo v tem važnem delu. Pomagal je opremiti zdravilišča za jetične, nudil je vsestransko podporo protituberkuloznim dispanzerjem in predvsem je pomagal z najrazličnejšimi podporami v dodatni prehrani, zdravilih, denarju in podobnem jetičnem bolnikom in njihovim družinam.

Četudi je jetika zaradi strašne vojne, ki so jo ljudje prestali, v Sloveniji močno narasla, je vendar danes na delu ljudsko zdravstvo, ki mu pomagajo vsi ljudje, da se zajezi naval te strašne morilke in da slovensko ljudstvo obvaruje nevarnosti in nesreče, ki jih prinaša jetika s seboj.

SANS.

Konjiška okrajna skupščina je razrešila šest ljudskih odborov zaradi nepravilnega delovanja

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Od 48 odposlancev krajevnih ljudskih odborov je prišlo na zasedanje okrajne skupščine v Konjicah samo 31; skupščina je to molče brez vsake kritike prešla z izgovorom na sneg. Vendar pa je jasno, da bi bila dvorana Mladinskega doma zasedena do zadnjega sedeža, če bi se manjkajoči odposlanci zavedali nalog, ki jim jih je dalo ljudstvo, ko jih je izbralo za odposlance.

Da je tako, je pokazalo tudi poročilo o delu krajevnih ljudskih odborov. Namesto sto zborov volivcev, kolikor bi jih moralo biti v okraju od prejšnjega zasedanja, jih je bilo samo 22; namesto 250 sej krajevnih ljudskih odborov jih ni bilo dejansko niti sto. Razumljivo je, da pri takih razmerah, kjer nekateri odposlanci in odborniki KLO ne smatrajo svojo izvolitev kot službo svojemu ljudstvu, marsikje še ne moremo govoriti o ljudski oblasti. Kjer pa ni kontrace najširših ljudskih množic (zborov volivcev), tam se lahko oblast v rokah nekaterih odbornikov, ki ščitijo samo svoje last-

ne in brezbržno, zanemarjajo ljudske interese, docela izkrivijo; postane lahko orodje saboterjev—kakor jih je skupščina pravilno imenovala.

Tako se je moglo zgoditi tudi zaradi premajhne čuječnosti odposlancev, da je prišlo v nekaterih krajevnih ljudskih odborih do očitne sabotaže. Okrajna skupščina je zategadelj potrdila razrešitev petih krajevnih ljudskih odborov, in sicer pri Sv. Florijanu, v Dolici, v Zlebovi, v Ločah, pri Sv. Jerneju in v Loški gori. To so bili krajevni ljudski odbori, v katerih ni bilo niti enega zbora volivcev, ponekod pet mesecev niti odborovih sej ne.

Razumljivo je torej, da so se mogle dogajati nepravilnosti pri oddaji živiliških nakaznic; ponekod so dobivali karte mlinarji ali pa takšni, ki so se hvallali, da so vzredili s kartami prašiča, medtem ko jih nekateri bajtarji sploh niso dobili. Predsednik KLO pri Sv. Florijanu je dajal živiliške nakaznice celo sovražnikom nove Jugoslavije, ki so se skrivali pred oblastmi.

Nepravilnosti so se dogajale nadalje pri oddaji krompirja. V Ločah je članica KLO prikrla zalogo, tajnica KLO pa se je pri odhodu člana Kontrolne komisije obregnila: "Kaj si vendar komisija misli!"

Nekateri izmed teh odborov so zakrivali vojne obveznike. V nekaterih odborih predsedniki sploh niso podpisovali aktov. Vse te napake, namerne ali namerne, so objektivno sabotažnega značaja ter jasno izpričujejo, da so sedeli v razrešenih krajevnih odborih ljudje, ki se niso zavedali svoje odgovornosti do ljudstva, ki jih je izvolilo za izvrševalce ljudske oblasti.

Če je skupščina na eni strani pravilno razrešila take odbore, pa je na drugi strani samo potekanje skupščine in neposeganje v problematiko pokazalo, da so odposlanci premalo kritizirali take pojave, ki so očitno namerjeni proti koristim delovnih ljudskih množic. Vse, v kolikor so se oglašali, se je sukalo okoli kake krajevnice ceste ali okoli izvolitve kakega odposlanca, medtem, ko pa je vitanjski odposlanec samo prikazoval napake in kritiziral, včasih tudi zaradi samega kritiziranja, ni pa povedal, kaj se je ukrenilo in kaj je tudi sam ukrenil, da bi se napake popravile.

Tako nekateri odposlanci kakor Izvršni odbor so se vse premalo zavedali, da je za konjiški

HARDY SCOUT . . . The feet belong to a rugged Boy Scout who elected to spend the night in this snow-camouflaged tent at Alpine camp, New Jersey, because the bunk house was "too warm." The Scouts were on maneuvers.

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

TEKOM ČASA,

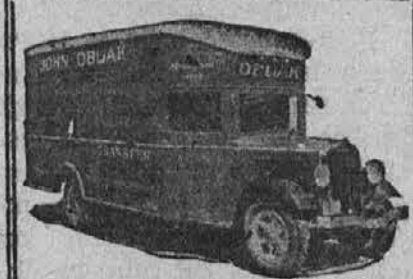
ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

HERO OF RESCUE . . . Hero of plane rescue of 11 crew members of a B-29 in Greenland is Lt. Bobby Joe Cavnar, 22, of Okmulgee, Okla. Cavnar made a wheel landing on the ice in northern Greenland and flew the 11 men out after their plane crashed.

TINIEST RADIO-TELEPHONE

. . . Dr. Cleo Brunett, U. S. bureau of standards engineer, with vest-pocket personal short wave radio-telephone displayed in right hand. The transmitter is housed in lipstick tube.

MEDAL WINNER . . . Harold John Warren Fay, Boston, who recently was awarded the Edward Longstreth medal of the Franklin Institute for particularly meritorious improvements and developments in machines and mechanical processes.

TEMPLE SKIPPER . . .

Alice Putman, recently elected captain of Temple university's co-ed basketball team. She is an all-American halfback in field hockey and member of varsity tennis team. Miss Putman hails from Philadelphia.

okraj važno, koliko bo okraj, ki je pretežno agraren in gozdnat, pomagal pri preskrbi prehrane za industrijske kraje in mesta. Zato skupščina ni v zadostni meri ožigosala naziranje nekaterih krajev, ki so se izmikali oddaji maščob z izgovori, da ni bilo zadosti krme, ali da ni ožigosala onih kmetov, ki so hiteli z oddajo mleka in so že do oktobra oddali predpisani kontingent, potem pa so začeli pitati z mlekom prašiče.

Na skupščini je bilo preveč govorjenja o cestno-prometnih predpisih, o zatiranju gostinskih prostorov, o motornih vozilih in o pijančih. Takšna razpravljanja so skupščino nujno odtrgala od bistvenih vprašanj, ki bi morala zadevati ljudskih odborov in vprašanj prehrane. Na skupščini so vse premalo govorili o tem, zakaj so se delale take napake v nekaterih krajevnih ljudskih odborih.

Vendar pa je skupščina poudarila, da so se napake pri oddaji tako krompirja kakor žita delale samo pri nekaterih odborih in posameznikih, ter da so kmetje v splošnem pokazali pri oddaji presežkov razumevanje.

Sekretar okrajnega odbora OF je na koncu zasedanja naglasil, da so na skupščini vse premalo prišle do izraza težnje in potrebe ljudstva in da se odposlanci niso oglašali, ker niso posečali sej KLO, ker se niso povezali zdelom ljudskih odborov in se zanimali za potrebe ljudstva. Treba je voditi borbo proti saboterjem - odbornikom,

ki se ne udeležujejo sej in ki so krivi, da ni zveze med krajevnimi ljudskimi odbori in ljudstvom ter se izmikajo polaganju računa pred zbori volivcev.

Za odposlance krajevnih ljudskih odborov bo treba voliti poštene in delovne ljudi, ki jim ni vseeno, kako delajo krajevni ljudski odbori ter ki bodo pojmali svojo izvolitev ne kot breme, ampak kot službo ljudstvu. Omeniti je še to, da v konjiški okrajni skupščini žene skoraj niso zastopane, prav tako tudi delavci ne, čeprav je v okraju precej lesnih in drugih industrijskih delavcev.

HIGIJENSKA STANOVANJA ZA IDRIJSKE RUDARJE

V Ajdovščini je bil podpisan med Mestnim narodno osvobodilnim odborom Idrijo in Projektnim zavodom LRS v Ljubljani dogovor o zgraditvi 20 stanovanjskih zgradb za rudarje in 30 zgradb za potrebe Mestnega narodno osvobodilnega odbora Idrije in zasebnikov. Honorar za parcelacijski osnutek, ki znaša skupno 36.000 din, bo plačala Projektnemu zavodu v Ljubljani Mestni narodno osvobodilni odbor Idrije in Uprava državnega rudnika.

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles-na Route 101

Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANECM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI. ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

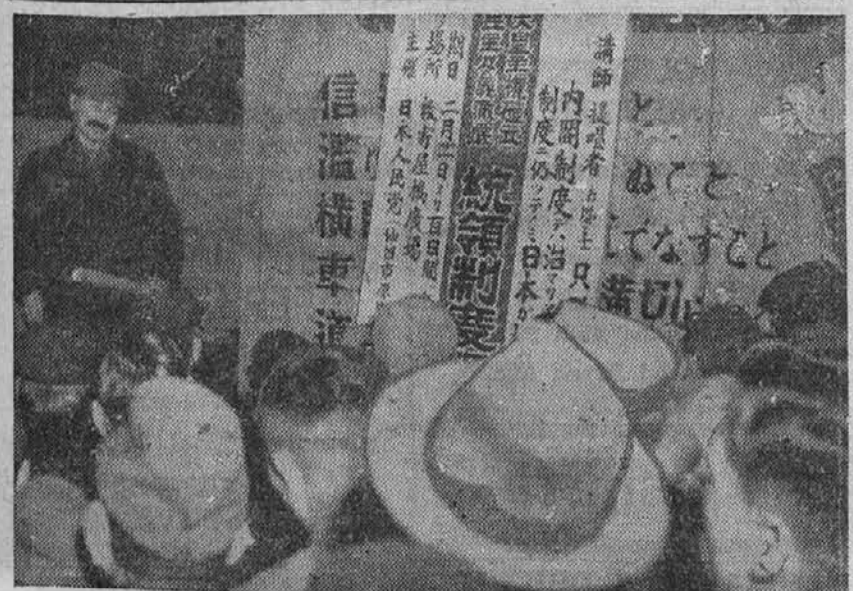
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

PRESIDENCY FOR JAPAN . . . As Japan begins to rehabilitate into a modern nation there are some who feel their country should be governed by a presidency instead of the old sovereign rule. Here, Naosaburo Tadano, an advocate for the more modern government, addresses throngs as they pass a Tokyo corner in effort to convince them to vote down the emperor and cabinet members. Hirohito already has denied his divinity.

WAR II VETS PICKET IN OHIO . . . Approximately 1,000 veterans of World War II marched on the Ohio capital, Columbus, to apply maximum pressure on authorities for a speedy solution of veteran problems. Arriving by bus, train and "humb," they attended meetings of the legislature. A committee called on Gov. Thomas J. Herbert, veteran of World War I. The group marched with placards displaying their problems and wants, as shown above.

